

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos péntekkor 5 ar.
Nagyobb terjedelmű hirdetések 10 ar.
Hirdetési díj minden sorra 10 ar.
Négy hasábos péntekkor 5 ar.
Nagyobb terjedelmű hirdetések 10 ar.
Hirdetési díj minden sorra 10 ar.

Nyitóléte: ben megjelenő költés minden sorra 10 ar.

Hirdetési felvétel: a kiadó hivatalában, KUTASI I. könyvszolgálatban, valamint SZÉCHÉNYI KÁROLY utca 25. sz. alatt.

Név nélküli vagy névtelenül beküldött levelek nem vesztnek figyelmet.
Kéziratok vissza nem adandók.

A gazdaközönség figyelmébe.

(K.) Ujabb időben igen nagy hátrányára van a termény-kereskedésnek, hogy hibás adatok által úgy maguk a gabna-kereskedők, mint a termelők félrevezettetnek. Ez évben úgy Amerika, mint Oroszország, Ausztrália és India buza termése, sőt Osztrák-Magyarország is igen magasra vétetett, minek oka a folytonos árcsökkenés lett. Nevezetesen az amerikai nagy gabna-kereskedők, kik azon reményben, hogy a buza majd olcsón megvehetik, elhíresztelték, hogy azon államok szükséglete, melyekbe buza vitetik be, nem csak hogy fedezze van, hanem a kiviteli termelő államoknak 8 és fél millió quarters feleslegük is marad. Magától értetődik, hogy e hirre mindenki igyekezett buzájától megszabadulni s az járt legjobban, a ki termését legelőbb értékesítette. A panique azonban annyira elvette a fejét a termelőknél, hogy kínálattaluk még akkor sem hagytak fel, midőn ama nagy gabna-kereskedők szükségletüket fedezték s bár a terménypiac mintegy háromhétel ezelőtt kissé megszárdult, azóta az árak ismét rohamosan szállnak le. Pedig jelenleg nincs többé ok rá, mert a bevégzett aratás után kiszűrt hogy sem Oroszországban, sem Ausztráliában sőt Osztrák-Magyarországban sem lett a termés oly kitűnő, mint híresztelve volt s míg Oroszországról magáról az lett mondva, hogy ezen aratási évben mintegy 8 millió quarters buzával szolgálhat más államoknak, jelenleg úgy áll a dolog, hogy Romániával együtt csak 7 millió adhat kivitelre. Osztrák-Magyarország kivitelét pedig a bécsi terményvásáron is épen még annyira becsülték, mint a mennyi valóban lesz.

Az alanti kimutatás szerint látható, hogy Nagy-Britania maga majdnem annyit szükségelt, mint az összes többi beviteli államok. Ezután Franciaország jön; de ezen két állam szükséglete Amerika kivitelével alig fedezhető s így reményünk lehet, hogy Angliába, Franciaországba még kiviteli üzletet úgy Oroszország és Románia, mint Osztrák-Magyarország csinálhat. Azért a mi szerény véleményünk az, hogy ezen államoknak, ha kitartással tudnak lenni, nem szükséges terményeiket potom áron oda dobní, még jónni fog egy jobb idő úgy a buza, mint a liszt-piaczra, mely utóbbi jelenleg oly rossz lábón áll, hogy jó amerikai liszt Liverpoolban 8 frtért kapható métermansáknént.

Az alanti kimutatás szerint az egész világon mintegy 3/4 millió quarters buza-többlet van, a mi roppant csekély a két hóval ezelőtt híresztelt 8 és fél millió quartes többletthez képest.

	Valószínű	Szükséglet	Kivitel
	quarterekben	quarterekben	quarterekben
Egyes áll. és Canada	—	—	20,000,000
Nagybritania	16,000,000	—	—
Franciaország	5,500,000	—	—
Belgium	2,000,000	—	—
Németország	1,250,000	—	—
Hollandia	1,000,000	—	—
Osztrák-Magyarország	—	500,000	—
Oroszország és Románia	—	7,000,000	—
Helvétia (Schweitz)	2,000,000	—	—
Olaszország	2,000,000	—	—
Spanyolország, Portugal	1,000,000	—	—
India	—	3,500,000	—
Ausztrália és Chili	—	2,000,000	—
Nyugotindia és China	2,250,000	—	—
Egyiptom s más államok	—	750,000	—
Görögország	250,000	—	—
Összesen	33,250,000	34,000,000	—

Imé, a számok beszélnek — mi pedig okuljunk beszédükből!

A császár találkozás. Az uralkodók találkozásáról hivatalos oldalról a következőket jelentették: Ferencz József császár-király ma az északi vasút külön vonatán Skierniewicebe utazik. Ő felségét a szűkebb kíséretben kívül kísérik Kálnoky Gusztáv gróf külügyminiszter és monarchiának jelenleg szabadságidejét élvező pétervári nagy-

követe Wolkenstein gróf. Ő felsége e hó 15-én délelben érkezik Skierniewicebe, ugyanakkor várják Vilmos császárt is, ki Bismarck herceg kíséretében érkezik. Uralkodók egy napig marad Skierniewiceben s másnap elutazik. Megbízható varsói értesülés szerint az orosz trónörökös nagyherceg a határig megy ő felsége elé.

Az 1885. évre szóló magyar állami költségvetésről a következőket jelentik: A jövő 1885. évre szóló állami költségvetést hirtelen végleg csak az e hó 20-án kezdődő miniszteri tanácskozásban állapítják meg. Eddigelő pusztán csak a miniszterek külön költségvetései vannak készben, s az egyes miniszterek csak saját tárczájuk szükségleteiről tanácskoztak a pénzügyminiszterrel. Annyi bizonyos, hogy az 1884. évre szóló költségvetést a jövő évben semmi esetre sem lépik túl. Ezt az említett tanácskozásokban főelvűként tűzték ki, s a pénzügyminiszter ez irányban erősen módon érvényesítette befolyását. A „vasútpénz” tetele a jövő évben csak négy millió forinttal fogja terhelni a budgetet (a munkács-trajt vasút), tehát ez a teher csak felannyi lesz, mint a legutóbbi költségvetésben, hol az említett címen nyolcz millió forint szerepel. Ellenben a magyar államasutak vagyon kezelésének már megkezdett szaporítását hirtelen folytatni fogják s e végből a közlekedésügyi miniszter alkalmasint meghatalmazást kér 2000 vagon megrendelésére, azonban ez a beruházási költség is mint eddig történt, ezután több évi részletben lenne törlesztendő. — A folyószabályozásokra vonatkozólag most legutóbb sulyt a Duna szabályozásra fektetnek. A felső és alsó Dunának szabályozása külön tanácskozási tárgyat fognak képezni a törvényhozás előtt. Az ez évi szükségletben csak a felső Duna szabályozására fog csekély összeg szerepelni, mivel azt remelik, hogy az alsó Dunánál való munkálatokat a budget megterhelése nélkül is keresztülvitetik. A felső Duna szabályozás költségeinek nagyobb része csak 1886-iki költségvetésbe fog felvétetni.

A Starcevicz-programm. Zágráb III választókörletében nepes választó gyűlés volt, melyen Starcevicz Antal megtartotta programbeszédét, a melyben kijelenté, hogy Horvátország csak úgy lehet boldog, ha ő orosz góli elszakad. A gyűlésen a párt vezérei valamennyien megjelentek, és Starcevicz Antal a III. körlet képviselőjelöltévé kiáltott ki.

A Bonaparte-családban kibekülő ünnepek. Eugenia császárné legközelebb találkozni fog Jeromos herceggel, hogy részletesen megállapítsák a programot melynek alapján véglegesen meglehetne szüntetni a Bonaparte-családban dúló viszályokat. Mihelyest tisztában lesznek a szükséges modalitásokkal, azonnal rendeznek valami nagy családi összejövetelt, amely a világ előtt demonstrálná, hogy Eugenia császárné, Jeromos hg. s ennek fia között szilárd barátság keletkezett s most már az egész család vállaltva fog dolgozni a császárság visszaállításán.

A kolera. A nápolyi lakosság a járvány neves fellépése és terjedése miatt nagyon levert. A király még mindig a kórházakat látogatja. Maucatonban a legerősebben fertőzött városrészen a szegény lakosság élénk ovációkkal fogadta a királyt, a ki a szegény embereket kikérdezte szükségleteik iránt és fellépésével bátorságot öntött az elcsüggedőkbe, sőt a hol kellett, rögtön segélyt is nyújtott. A Caterlo der Carmine fogházban a foglyok fellázdáltak és azt kiáltották, hogy nem akarnak a koleraiban meghalni, bocssáskák őket szabadon. A zavargók összeötrtek az ablak táblákat és a vasrostélyokat is kiszakgatták. A lázongást elnyomták. A katolikus papság követi Saufelice érsek példáját és igen szépen viseli magát. A király a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az orvosok működéséről. Mondják, hogy az uralkodó család körében megható jelenet játszódott le, midőn a király tudatta szándékát, hogy Nápolyba utazik. — Eleintén a királyné minden áron vele akart utazni, a trónörökös pedig sirt folytonosan. Azok, akik e jelenetet látták, soha sem fogják azt elfeleldni. Ferracioti miniszter hangos zokogásba tört ki, a mikor látta azt a jelenetet, a midőn a honszerető családó elhagyja övéi körét, hogy teljesítse legszebb uralkodói kötelességét.

A morva-hadgyakorlatok. Albrecht főherceg tábornagy a következő (8. sz.) napi parancsot bocsátotta ki: „Ő cs. és kir. ap. Felsője a következő keziratót kegyeskedett kozsám intézni: „Albrecht főherceg tábornagy Ur, kedves Nagybatyám! Véget érven a Morva

alsó vidéken tartott hadgyakorlatok, kiváló örömeimre szolgaj, hogy Kedvessegeteknek úgy az érintett hadgy., mint a Lajta melletti Bruckban tartott hadgy. folytán nagyobb köszönetemet nyilváníthatom. E gyakorlatok terve vezetése, és kivitele nagymértékben kiélegettek. A hadgyakorlatok ep oly tanuságosak voltak a magasabbrangu parancsnokokra, a tisztekre és a csapatokra nevez, a mily örömdetes mértékben kitüntették a biztos vezényelben való haladást, a különféle fegyvernemek egyöntetű működését, azok derek hadi kiképzetését és gyakorlati képességét. Megbizom Önt, hogy a fővezényelnel és a döntőkökként alkalmazott tábornokok, tőzs- és főtiszteknek sikeres működésükért, az 5. és 10. hadtestek, a 2. és 3. lovassági hadosztály parancsnokainak a parancsnokságuk alatt álló csapatok vezetéseért, a zarhadgyakorlatnál — muködött összes parancsnokok és tiszteknek tanusított buzalmukért és az összes csapatoknak magatartásuk és kitartásukért teljes elismerésemet fejezve ki. Ebenthal, 1884. sept. 13. Ferencz József s. k. Midőn az itt összpontosított valamennyi tábornok és parancsnok urat, törzseket és a közö. hadsereget, valamint, mindkét honvédség derek csapatát ezen olyannyira hízoló elismerésnel, mely mindnyájunkat ösztönözni fog a kitartó tovább haladásra, advdzólom, köszönetet mondok mindnyájunknak oadaadó együttműködésükért és fáradszhatlan, kötelességű buzalmukért. Ezen parancs az összes legényekkel közlendő.” Albrecht főherceg, s. k. tábornagy.

Több képviselő — írja a „Füg.” — pártszínezet nélkül abban alapodott meg, hogy az országgyűlés megnyitvával interpellációt fog beadatni az összes miniszterek feleletre vonatasa, illetve vádala helyezése tárgyában. Magyarországról verig kiszíptak lakosainak, az adó nép sanyargatásainak netovábbját elértek, minden hazafias érző országgyűlési képviselőnek emberi és hazafias kötelességévé vált kutatni az okokat, melyek az ország népét a végromlás szélére sodorták, s ha megtalálták: a minthogy könnyű azokat megtalálni, azok okoknak előidezőit az országnak felelős vezetői kérdőre kell vonni és felelőssé tenni.

Az osztrák delegáció. A magyar kormányának sikerült az akademia igazgatóságát arra rábírní, hogy helyiségeit az osztrák delegációnak az idén még egyszer engedje át. Ez lesz az utolsó eset, hogy a lajtántuli delegátusok Budapesten idegen földi alatt gyűlősznek, mert — értesülésünk szerint — az osztrák kormány már az 1885-iki budgetben praeliminál egy igen mérekelet összeget, melyen Budapesten egy, az osztrák állam tulajdonát képező épület emeltessék.

Belföldi hírek. Gróf Tisza Lajos megint beszélt Szegeden; legérdekesebb s a kormányra nevez legjellemzőbb beszédének azon kijelentése, hogy ő „határozottan konzervatív.” — A közökt. miniszteriumban a Szász Károly helyére Berzeviczi Albert orsz. gy. képviselő fog kinevezetni tanácsosul.

A konverzió befejezése.

A „P. N.”-ból.
Illetékes helyről értesülünk, hogy a magyar általános hitelbank az általa képviselt konzorcium nevében, a még künnelevő 6 százalékos magyar aranyjárdék-kötvények bevéltására kibocsátandó 4 százalékos aranyjárdék kötvényekre az átvételi jog gyakorlását ma a pénzügyminiszternek bejelentette. Ezzel tehát a konverzió befejeztének a törvény által előirt időben. Az 1881. XXXII. törvényczik 3. §-a azt rendeli, hogy a mivellet legkésőbb 1884 végeig keresztülvendő. Mint-hogy a hitelbankcsoprt már bejelentette, hogy a még künnelevő 6 százalékos aranyjárdék bevéltására szükséges 4 százalékos renteczimleteket átveszi, meg van a kormányának az idő és az eszköz, hogy három hónapra felmondhassa és kifizesse a régi járadékokat, illetőleg hogy a 6 százalékos czimletek birtokosainak új 4 százalékos kötvények cserében kiszolgáltatassanak.

1884. végén 6 százalékos magyar aranyjárdék nem lesz több közforgalomban, mert azon túl nem jár utána több kamat. És ezzel megszűnik az olyan magas kamatu magyar állampapír, minőt rendezett európai állammal nem találhatni.
Természetes, hogy a négy százalékos czimletek átvétele olyan áron történik, mely mellett a törvény azon rendelkezésének, hogy a konverzió folytán legalább 2,200,000 arany forint évi kamat megtakarítandó, elég tétetik. Eddig a művellet aránylag nagyobb kamatmegtakarítást eredményezett és föltehető, hogy a

mostani átvetel következtében nem fog elégyezni a kamatmegtakarításban elért többlet. Ezzel a konzorcium nem egész 124 milliót vesz át, mint utolsó részletet a pénzügyminisztertől.

Az állam hitelére nézve mindenesetre örömdetes, hogy a konverzió nem kellett a törvény által kijelölt határon túl halasztani, — most, a midőn a pénzügyi helyzete általában nem éppen kedvező.

A francia-kinai bonyolalom, a kolera terjedése Del Európában, a gabona-árak alacsony állása, a cukorválság Közép-Európában nem előnyös mozzanatok a közhitelre nézve. Ha tehát azon hitelcsoprt mégis gyakorolja most az opciózt és — a mint értesültünk — gyorsan is végre fogja hajtani a művelet utolsó részét, akkor bizonyára nemcsak a saját finanziaális erejének tudatában vállalkozik erre, hanem kell, hogy bizzék a magyar állami hitel folytonos megszárdulásában.

Az államhitelemelkedésének egyik föltelele, hogy a kormány a teljesseggel mulhatalan szük keretre szoritkozzék a kölcsönök emissziójával.

Kötelessége tehát a törvényhozásnak és kormányának, hogy jó ideig újabb kölcsönök kötésétől tartózkodjék. Csak így fogja nem sokára teljes mértékben és tartósabban élvetni az állami s a magánhitelet az a javulást, melyre a konverzió befejezése után az országnak jogosultsága is, de mindenek fölötti szükségé van.

Pázmándi Dénes a párbajról.

Írták a lapok, hogy Szigethy Sándor, Sopron város aljegyzője kardpárbaj áldozata lett. Pázmándy Dénes ez alkalommal következő gyász-sorokat szentel elhunyt barátjának a „Dunántul” című lapban:

„A sors könyvébe tébát, szegény barátom, mindketten fekete betűkkel voltunk beírva. Másfél évvel ezelőtt te rettegelt életemért — s ma én veszem a lesújtó hirt haláldórl. A golyó nem fogott rajtam; macskatermeszetem — mint Türr vigasztalt volt betegségemben — kifogott az orvosok tudományán, a szelidebb aczél azonban megtalálta az utat életereidhez. Negyedik barátomat vesztém így el párbaj folytán!

S bármennyire átkoztam is a fátumot, mely szívemnek annyj gyengéd szálát vágja el, még is kénytelen vagyok a duellumot egy elkerülhetetlen társadalmi bajnak tartani. Művelt emberek birokra nem mehetek. Bizonyos sértéseket pedig megtorlás nélkül nem hagyhatni. Micsoda más megoldáshoz rekuráljunk tehát? Jól tudom, az angolok az utóbbi 30 év óta nem verekednek, — de meg is kell nézni, mivé fajult a brit lovagiaság. Hanem nálunk meg a jelen időben tuiságosan sokat párbajoznak. Duell-kodexünkben egy nevetéges paragraphus van, az t. i., hogy a ki nem áll ki valakinek, az gyávának tartatik. Ez ember majdnem mindnap olvas efféle nyilatkozatokat: „Segédim fenti levele folytán, X-t gyáva gazembernek nyilvánítom...” Aztán másnap mégis megverekszenek, sőt kibékülnek — azok, kik egymást hirlapilap 24 órával előbb legazemberezték! Az ilyen párbaj nem tisztítja, de inkább beszenyenezi társadalmunkat — elvidítja annak erkölcsét, holott fiuomítani volna hivatva azokat. A bős Marmont marsalt, egy fiatal ember valami csekélység miatt kihivatta; a marsall visszautasította a névjegyet, mire az uracs egy fenyegető levéllel válaszolt, t. i. gyávának fogja őt nyilvánítni. — „Ha önnek ez élvezet et csinál — tessék! Kiváncsi vagyok, talál-e egy másik bolondot, a ki elhiszi?”

Igy a ragusai herceg felelete. Persze nem mindenki lehet I. Napoleon marsallja! Mindenki saját bírāja, hogy kivel s miért akar verekedni, bárkinék jogában van egy kihívást visszautasítani. Ez a francia társadalmi szokás ma is, s az egyedül korrekt. Gorombaságok, tettelegességek által valakit párbajra felszítani akarni, ellenkezik a lovagiaság fogalmával. A művelt társadalom itél a felek között, ha igazság s tudja kötelességét, úgy majd érezettni fogja az illetővel megvételét. Terejlük, uraim, vissza a párbajozást a lovagiaság sorompói közé. Vivjünk, de ne csináljunk belőle játékot a karzat számára!

ROSSMANN
NAGY választék
Berliner
Singer, Kez. ket. es írnajtasu Wenier
Hawes Anper Gilmer es Sziy
Képesítési gvari arak mellett
Singer, Kez. ket. es írnajtasu Wenier
Hawes Anper Gilmer es Sziy
Képesítési gvari arak mellett

OTTO
EK CZIPOKBE
ZIPÓIM
ALK OTTÓ.

hármast ekéket
oseplőgej-lemez-színakat
Haszonbérbeadó.

Debreczenben.
Haszonbérbeadó.
Földes községében 92
százötvenötöt 1884 évi október
száztötvenötöt négy erre.
Budaházy Zoltánnal
Batányi-utca 2551. sz.

A hajdumegyei legtöbb adót fizetők 1885 évre kiigazított névjegyzéke.*)

1. Gróf Zichy Géza, 6296. Tetetlen. — 2. Gróf Dégenfeld Gusztáv, 4269. Téglás. 3. Stern Jakab, 3046. Kaba. — 4. Forray Henrik, 2793. Nádudvar. — 5. Sembery István, 2286. Csege. — 6. Hartstein Peter, 1896. Debreczen. — 7. Fischbein Ignác, 1700. Nádudvar. — 8. Ledig Sámuel, 1365. Bőszörmény. — 9. Lukács Dezső 1274. Nádudvar. — 10. Lichtschein Sámuel, 1198. Debreczen. — 11. Adler Farkas, 1164. Szoboszló. — 12. Ludman Lajos, 881. Nádudvar. — 13. Mandl Jakab 871. Kaba. — 14. Scher Lajos, 786. Debreczen. — 15. Oláh Jakab, 783. Nánás. — 16. Fried Emil, 780. Nánás. — 17. Lengyel Imre, 765. Bőszörmény, ügyvéd. — 18. Oláh Emil, 740. Nánás. 19. Weinberger Mihály, 704. Földes. — 20. Fogthuy Sámuel, 656. Szoboszló, ügyvéd. — 21. Gaál Mihály, 636. Bőszörmény, ügyvéd. — 22. Fekete Sándor, 634. Szoboszló. — 23. Rósenfeld Mór, 634. Szoboszló. 24. Kóhn Benő, 590. Kaba. — 25. Pákozdy Lajos, 564. Nánás, ref. lelkész. — 26. Dr. Varga Géza, 564. Debreczen, orvos. — 27. Szultán Vilmos, 540. P. Ladány. 28. Weisz Beniamin, 499. Nádudvar. 29. Tury Jakab 496. Szoboszló, ip. és keresk. k. tag. 30. Feher Emauel, 496. Dorog, lelkész. — 31. Kiss Dániel, 488. Szoboszló, ügyvéd. — 32. Kállay László, 484. Földes. — 33. Ujváry Béla, 482. Nánás, gyógyszerész. — 34. Tisza Imre, 460. P. Ladány. — 35. Orosz József, 457. Dorog. — 36. Kövér Gábor, 454. Bőszörmény. — 37. Kiss János, 436. Egyek, lelkész. — 38. id. Ványi Sándor, 433. Földes. — 39. Győrössy János, 427. Bőszörmény, ügyvéd. — 40. Róth Ignác, 426. Szoboszló. — 41. Molnár Endre, 418. Nádudvar. — 42. Görög Péter, 414. Dorog. — 43. Rázdó Lajos, 405. Nádudvar. — 44. Somossy Béla, 405. Bőszörmény, ügyvéd. — 45. Beichman Ignác, 398. Hadház. — 46. Neuman Sámuel, 392. Szoboszló. — 47. Deutsch József, 389. Nánás. — 48. Karap Mór, 380. Debreczen. — 49. Guttman Albert 378. Nádudvar. — 50. Oláh Jakab, 372. Szoboszló, ügyvéd. — 51. Lente Pál, 370. Szoboszló, ügyvéd. — 52. Weisz Ignác, 370. Nádudvar. — 53. Bogdan Gábor, 367. Földes. — 54. Berencsy János, 366. Nánás, ügyvéd. — 55. Csapó István, 360. Földes. — 56. Soltész Farkas, 356. Tetetlen, lelkész. — 57. Högyes Károly, 356. Szoboszló, ügyvéd. — 58. Grieszhaber József, 356. Szoboszló, lelkész. — 59. Katz Heurik, 356. B. Ujváros. — 60. Katz József, 356. B. Ujváros. — 61. U. Szabó Mihály, 355. Bőszörmény. — 62. Lévy Márton, 347. Bőszörmény. — 63. Figdor Dezső, 345. P. Ladány. — 64. Lippe Sámuel, 343. Nádudvar. — 65. Ránky Béla, 342. Bőszörmény. — 66. Kun Ferenc, 340. Nádudvar. — 67. Rósenfeld Ignác, 340. Kaba. — 68. Harsányi Dezső, 340. Dorog. — 69. Trocsányi Imre, 338. Szoboszló, gyógyszerész. — 70. Tury Albert, 336. Szoboszló, ügyvéd. — 71. Kovács János, 336. Dorog, ügyvéd. — 72. Nagy Imre.

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

A „legszebb asszony“ dalaiból.

I.
Szeretlek, ó kimondhatatlan,
Tudod te azt, bevalottam már régen
Rózsá illattal volt a lég teli
S a csillagok ragyogtak fent az égen
Szép május éjben . . . hullt a lomb
És az idő már lassan ózra válik,
De ki nem bült szerelmem lángja —
Szeretlek én örökké a halálig.

II.
Bibor ajkad mosolygása
Szívemnek reménye,
Sötét szemed csodás lángja
Borus lelkem fénye
Egy szavaddal menyországot,
Üdvöt adhatok nékem,
A másikat elveheted
— Ugy is tied — éltem!

III.
Legszebb asszony, kit annyira imádnak,
Kiért hajh anyi forró szív hevül,
Ha nézlek, gyönyörtől mosolygok
Mig pillámra két égő könnyű gyül —
Mert nem csak legszebb, de a legjobb is vagy
Mégérted az én szegény lelkemet,
Melyet mindig, mindenki félreösmert
En tudod, hogy olyan az mint a tenger,
A mely, mig habja szilaj fodrokat ver —
Mélyén igaz gyöngyöket rejteget!

Gróf Vay Sándor.

Meg volt írva.

Beszély.
Írta: Dr. Pápay Imre.

VI.
A legjobb vallató bíró.
(Folytatás.)

— Bort! — szólott tompa hangon, a körülte lézengő kelnerhez. — Az sietve teljesíté kívánságát.
— Bort! — ismétlé, — kiürítve az elébe helyezett palackot.
Nagyon szomjazott. Elviselhetlen tűz égett kebleben, s e tüzet elkeltelt oltani. Egy eddig nem érzett hang szólalt meg szívében s

331. Bőszörmény. — 73. Bleier Mór, 326. Nádudvar. — 74. Grósz Sámuel, 324. Szoboszló. — 75. Szöllösy Imre, 318. Földes. — 76. Borbély Mihály, 308. Szoboszló. — 77. — 78. Weltner József, 308. P. Ladány. Wolosinovszky József, 308. H. Dorog, 79. Zlinsky Béla, 302. P. Ladány. — 80. Kövér Pál, 300. Bőszörmény. — 81. Budaházy Gábor, 298. Debreczen. — 82. Ignác Ignác, 298. P. Ladány. — 83. Czeglédy Mihály, 297. Szoboszló. — 84. id. Soós János, 289. Szoboszló. — 85. Karácsony Lajos, 289. Földes. — 86. Gyulai István, 287. Nánás. — 87. Kovács András, 282. Bőszörmény, ügyvéd. — 88. Weinberger Salamon, 282. Tetetlen. — 89. Szilágyi Lajos, 280. Kaba, orvos. — 90. Hartstein Kálmán, 277. Nádudvar. — 91. Nemes Miklós, 273. Nánás. — 92. Danilovics János, 272. Dorog, lelkész. — 93. Uzonyi Imre, 272. Debreczen, ügyvéd. — 94. Daróczy Jakab, 271. Nánás. — 95. Barak János, 269. Bőszörmény. — 96. Grün Vilmos, 267. P. Ladány. — 97. Sinay Károly 264. M. Percs. — 98. Orosz Gyula, 263. Bőszörmény, lelkész. — 99. Reszegi László, 262. Nánás. — 100. Horváth Kálmán, 260. Kaba, gyógyszerész. 101. Soltész László, 258. Szoboszló. — 102. if. G. Tóth Mihály 256. Szoboszló. — 103. Hartstein Leopold, 255. Dorog. — 104. Csizsár Imre 253. Nánás. — 105. id. G. Tóth Mihály, 253. Szoboszló. — 106. Fichtschein Menyhért, 253. Debreczen. — 107. Molnár Gábor, 251. Nádudvar. — 108. Nagy Kálmán, 251. Nánás. — 109. ifj. Ványi Sándor, 250. Földes. — 110. Kuffnerstein Izrael, 250. Dorog. — 111. id. Szalay János, 248. Nánás. — 112. Rottler Sándor, 247. P. Ladány. — 113. Sinay Gábor, 246. M. Percs. — 114. Nagy Lajos, 246. Kaba. — 115. Füst Ignác, 243. Földes. — 116. Weisz Ignác, 242. Szoboszló. — 117. Parti Bálint, 242. Szóvat. — 118. Wessprény István, 238. Hadház, ügyvéd. — 119. Kóhn Ferenc, 236. P. Ladány. — 120. Dr. Nagel Mór, 236. Nádudvar. Pó t t a g o k. — 1. Id. Fazekas Gábor, 232. Bőszörmény. — 2. Ledig Menyhért, 232. Bőszörmény. — 3. Módcz László, 231. Dorog. — 4. Oszváth Ferenc, 231. Nádudvar. — 5. Karap Antal, 226. Bőszörmény, ügyvéd. — 6. Weinberger Izrael, 225. Földes. — 7. Fekete Sándor, 223. Nádudvar. — 8. Dr. Kovács Dániel, 222. Nádudvar. — 9. id. Szalkay András, 222. Bőszörmény. — 10. Győry Lajos Albert, 222. Nádudvar. — 11. Mandel Sámuel, 219. Kaba. — 12. Goldhammer Albert, 212. Bőszörmény, ügyvéd. — 13. Moskovics Adolf, 210. Hadház. — 14. Sütő Gábor, Bőszörmény. — 15. U. Szabó János, 209. Bőszörmény. — 16. Reich Herman, 209. — 17. Tóth Imre, 207. Szóvat. — 18. Várady Imre, 206. Szóvat. — 19. Toronyi István, 206. Dorog, lelkész. — 20. Róth Jakab, 201. Földes.

A kolera.

A földművelés-, ipar- és kereskedelmiügyi min. miniszter folyó évi 14.967. sz. alatt a következő távirati rendelkezést bocsátotta közre:

Utasítás az ázsiai kolera tárgyában.
A halotti szemle mindig orvos által tel-

e hangot el kellett fojtani. Ivott tovább, hogy eloltsa azt az elfojthatlan tüzet; ivott tovább, hogy elfojtsa azt az elfojthatlan hangot.
A többi borozók pedig fejüket rázva nézegettek egymásra és reá; s megborodtak sápadt arczattól, beesett szemüek ijesztő lángolásától.
— Ez erővel tők akar lenni! — suttogák. A tők szó pedig a részegség legmagasabb fokát jelenti, münyvelen.
Marci azonban nem látott, nem halott semmit sem. Ivott tovább. És a sápadt arcz a viharzó kebeleire hanyatlott, a reszkető ajkak lázas szavakat sugdosának, halk érthetetlen hangokon.
— Megörülök! Meg kell örülnöm! Oh csak azt az arczot ne látnám! Oh csak azt a hangot, azt a velőzót kiáltást ne hallanám! Bort! jaj! mit tettem?
A rémület mind inkább terjedt, nagyobbodott, a hajszálak már határozottan az ég felé meredeztek. Haragszóra még lehet bort inni: de a rémület a legrosszabb korcsolya a világon. Nem is ivott senki. Még Bus Pál ur sem. Csak Kozár Marczin, az nem tudott eleget inni. Homlokán hideg verejték gyöngyözött; szilaj tekintete kétségbeesetten meredt maga elé. Valamit látott ott maga előtt, a mit más nem látott. Hiába hunyta be szeméit, örökösen látta azt a vonagló alakot, azzal a halálos merev tekintettel.
Arca eltorzult a fájdalomtól, s a vadul lihegő kebeleire hanyatlott.
— Irgalmazz! — kiáltá, — Lásd mint szenvedek, mily nyomorulttá lettem.
Meghaltál! Eltemettek. Miért nem tudsz nyugodni, miért jársz fel hozzám, ha meghaltál, ha eltemettek?
Sohajtott.
— Mégis itt vagy? Azt akarod, hogy újra megöljelek! Várj! Megöllek újra. Megöllek százszor is! ha nem jól haltál meg. Megöllek!
Vadul felugrott, kiterjeszté karjait, előre lépett és eszméletlenül rögött a padozatra.
A borozók rémülete tető pontjára hágott. Egyik sem siettett hozzá, úgy felemelje. A borzalom, a rémület mindnyájukat megdermeszté.
Csak a kis pápaszemes ur emelkedett fel székeről. Ajkai reszkettek, szemüvegei felemesen villogtak. Gyorsan, zajtalanul távozott. A kis pápaszemes ur a rendőrkapitány vala. Pár percz mult el így siri halgatás közt

jesítették. Annak kikerülése céljából, hogy tetszhalottak eltemetessenek, de hogy a levegőnek a holttest által megfertőztetése is megakadályoztassék, szigoruan utasítandó a lakosság, miszerint minden halálesetet a halottkémnek azonnal feljelenteni; és utóbbinak pedig szoros kötelessége a helyszínen rögtön megjelenni, a hullámok lehető elkülönítését eszközölni és a szükséges fertőtlenítés iránt a kellő intézkedéseket megtenni és mihelyt a halál kétségtelen jelei mutatkoznak, az eltakarítási engedélyt kiszolgáltatni, minek megtörténte után a kolera hullá rögtön eltemetendő.
A hullák lehetőleg zárt avagy beszurkolt koporsóba téve, kocsin szállítandók és szabályszerűleg gondosan beásandék
A köztisztvisztaság.
A hatóság ügyeljen, hogy az utcák tisztán tartassanak, hogy nagyobb városokban a nyílt csatornák naponta vizet leöntessenek, a házak udvarai tisztán tartassanak; hogy mindenmü szervek hulladékok és rothadó állományok az emberek lakásai köréből és környezetéből a lehető legtökeletesebben eltakarítottassanak, hogy a kutak tisztán tartassanak, olyanok pedig, melyek a csatornák közelében vannak és kivált nagyobb városokban járványok kiütésére alkalmas szolgáltathatnak vagy már szolgáltattak, előzetesen megvizsgáltassanak és a körülmezőkhez képest betiltassanak; végül, hogy az árnyékszék, emésztő-gödörök és csatornák tisztítottassanak.
A lakosság figyelemztetendő, hogy a lakhelyiségek tisztán tartassanak és lehetőleg gyakran szellőztessenek; egészségellenesnek ismeret lakhelyiségek, nevezetesen azok, melyekben kolerajárványok alkalmával ismételve sok megbetegedés fordult elő, egészségügyi szempontból megvizsgálandók, s ha szükséges, hatóságilag betiltandók, — végül sok egyéneknek szűk lakásokban összehuzofolása lehetőleg megakadályozandó.
Egészségellenes elemi szerek, mint éretlen gyümölcs, állott hús, romlott halak stb. árultatása szigoruan tiltandó.
Fertőtlenítés.
A fertőtlenítés (desi-fectio) a kolerajárvány terjedését gátló óvintézkedések egyik legfontosabbiká lévén, a lehető legnagyobb pontossággal és szigorussággal végrehajtandó.
Fertőtleníteni kell mindenekelőtt és a legnagyobb szigorussággal a kolera beteg ürükeit, hányatát, ruhait, ágyneműit, szobáját; fertőtlenítendő az apólonak ruházata, keze, elfoglaltsága közben s annak után.
Fertőtlenítendő az árnyékszék, a melyekbe kolera ürülei öntettek, kocsik szekerek, vasuti kocsik, hajók, melyekben kolera szállítottak. Továbbá fertőtlenítendő: A város, község szennyes közhelyei, u. m. kocsiallások, szennyes folyók, vásárterek. A nyílt város épületek szennyes részei, u. m. árnyékszék, vizelői, szemétdörei stb. A korcsmak, vasuti állomások, hajóállomások, szennyel járó iparok piszkos helyei, u. m. árnyékszék, váró- és vendégszobái stb. Minden épület vagy lakás, a mely feltűnő módon szennyezi a leve-

gőt, talajt, avagy vizet, nevezetesen azoknak árnyékszék, szemétdörei stb.
A kolerabeteg ürükeit, hányatát, karbolsavval fertőtleníteni. E végből karbol savat 20-szor annyi vízben kell oldani (5%-os karbololdat) és ebből egy-két evőkanálnyit az edénybe adni, mielőtt egy-két evőkanálnyit a tisztátalan (fekete, folyékony) karbolsav magában vehető, mintegy 1/2-1 kanálnyit. Használat után az edényt ki kell treshíteni, kiöblíteni s friss karbolsavval ellátni.
Rongyokat, melyek ürülek, hányat által beszennyezettek, el kell égetni.
A padlót, ott hova kolera ürülek hányat jutott, forró vízzel fel kell mosni és 5%-os karbol oldattal bőségesen beitatni. Sárgayag-padlót, ha kolera-ürülek átal fertőztetett, karbololdattal gazdagon be kell itatni.
A kolera beteg ruháit, melyeket betegedések viselt, vagy mi több, melyeket beszennyezett, ha nem értékesek, el kell égetni.
Járvány kezdetén s az első eseteknél az értékes ruha is elegendő. Az értékesebb, mosható ruhákat minél hamarabb forró vízbe kell áztatni, ki kell főzni, szappanos vízzel ki-mosni. A nem mosható ruha száraz, szellős, napos félreeső helyen jól kiszellőztetendő.
Az ágyneműt beszennyezett, nem értékes részeit (rongyos lepedőket, szalmát és effelet, el kell égetni. Az értékesebb és mosható ágynemű — mint a ruha — kiszellőztetik. Járvány kezdetén az első eseteknél az ágynemű, melylyel a beteg érintkezett, mind égetendő.
A kolera szobáját folytonosan s jól kell szellőzni, esetleg eczetgőzzel vagy karbolpermetezéssel lehet szagosítani.
Mielőtt egészségesek abban tartózkodnak, jól kell fertőtleníteni. E végből a szoba kétszer 24 órán keresztül hagyva szellőztetik. Azután a meszelhető szoba frissen meszeletik. A padló felmosatik, ugyszintén a szobában lévő minden butor megmosatik. Ezután megint legalább kétszer 24 órán át a szoba szellőztetik.
Agyapadlózat legalább 10 centiméternyire felasatik s a föld kihordatik s előre kézzel gödörbe temetik: helyére friss, sziszta földdel töltik fel a padlót. Tökeletesebb fertőtlenítés végezhető oly módon, hogy a szobában kénsav vagy klorgáz fejlesztetik a fal klormész tartalma mézzel meszeletik, a padló klormész vagy karbolsavas vízzel felmosatik. A felgőgyult kolera, mielőtt emberek közé megy, furdójk meg.
Az apólok, mielőtt mas egyének közé megy, ruháját fertőtleníteni tartozik. E végből lehetőleg mosható ruhát viseljen, a melyet ki-mosni és kifőzni kell. Nem mosható ruháját száraz, szellős helyen legalább 48 órán át szellőztesse és csak azután öltse fel.
Az apólok különösen gyakran fertőtlenítsé kezét. E célra maró higanyoldatot (1 r. 1000 rész vízre), avagy karbololdatot (1 r. 50-100 r. vízre) használjon; öblítse gyakran száját tiszta vagy ecetes vízzel.
Az árnyékszék, melyekbe kolera ürülei öntettek, következőleg fertőtlenítenitendő:
1. A hol vízzel öblített csatornák vannak, ott naponta legalább egyszer a csatornavízzel

bőségesen kiöblítolodalt avagy t árnyékszék meg menniszégben.
2. Öblítetle a lefolyásuk, 5% lan karbolsav hogy a csatorna 3. Hasonló dörrel bíró árny fertőtlenítsérel ből mintegy 50 és egy napra.
A gázic e ben feloldatik. Fertőtlení kivált szegénye hatóság ístvára
Hatvani Istvá reczené (Régi jegyzé Nr. 5. Egy dag ember me igy szölv: — Tudós bajom végett alk gat, — bár as mi csak tölem vele. — No hát a tudakos. — Csak hete meghalt — No t maszthatom. — Nem is uram, ugyis el most már hoi Hanem hát épe — Hogy h — Hát cs elmúlt éjszaka mar az egész vá esetet. — Hát a gyelméd? — Tisztele szépen, mivel parancsolni itt a számára, — lélek az én e elég baja vele eltiltja házamat megszolgálom. — No jó lesz, — mond kigyelméd, erre csak egy szót í — Ertem mint a lovam. Közelgetett kosuk egy fe fordítva ma temetőbe ballag keresi és ott egy v a s e s s z e kerített s ann effel elérkezett azonnal zugó a tudakosunk min észre semmi leg Hát egyszer fertelmes állat, kány kigyóhoz — lúd-lábas fekete füll vaddisznó, hogy fur ana hozza ki onné rázza meg azt anak csontjai buvik annak bő a városba, min Kevés időre lett. — A mi tokat, és arra vissza a kisé keresi a csont vizsgálódás ut csontokon ülni hozzá ballag, e beri hangon e disznó. — Ember — A csont tudakos. — Nyom disznó — töled a csontokat, me — Engedj az embertől ál — Ezersze azért neked. — Sohas a tulokos. — Ne tr disznó — hata tenetes, add ide — Majd p Minden p egyszóval: aka vagy nem? — Ugy akartám. — Reszke egy irtózatot vi ki-és ki nem e szottak körül hallatszott nag hőszéggel szalag tigrisek, hiéna csupa tüzből —

Hazánk s a külföld.

A költő emléke. Petőfi Sándor koszorú-kölkön emléktáblája Marosvásárhelytől 1884. évi szeptember hó 28-án vasárnap délután 3 órakor fog ünneplésére lelepleztetni. Mely nemzeti ünnepélyen az érdeklődők részt venni hazafias tisztelettel meghívattak. Részletesebben fog a kiadandó ünnepélyssorrend szólni. A rendező bizottság nevében: Lázár Ádám.

Uj sziget. Izland délnyugati csúcsától nyolcz mérföldnyire új vulkanikus sziget emelkedett ki a tengerből. Az új sziget felé eddig még nem közeledett csónakon senki, de a világitó-torony óra, a ki először észrevette a tüneményt, azt mondja, hogy a sziget kupjának egyik oldala máris visszahúnt a tengerbe.

A kormányozható léghajó. A kormányozható léghajóval tettek Meudonban kísérletet a „Petit Journal“ szerint Renard és Krebs Campanon hadügyminiszter jelenlétében délután négy órakor kezdték meg utjukat és eredetileg a Champs Elysées fölé akartak a léghajóval mozdulatokat tenni, de a hadügyminiszter kíváncsiára más irányban indultak el. A léghajó 2500 m. magasra emelkedett, ekkor súlyolni kezdett és eljutott. A kísérlet 5 ó. 40 pkor teljes eredménnyel ért véget. — Ezzel szemben a „Figaro“ azt jelenti, hogy a kísérlet teljesen kudarcot vallott. A meglehetősen erős szél ellenében a léghajó néhány másodpercig jól tartotta ugyan magát, de azután sem emelkedni, sem a kiindulási helyre visszahatni nem tudott, mert a czavar nem volt képes a hajót kormányozni. Tíz perc múlva a léghajó a földre esett és úgy kellett Meudonba vonszolni.

A jó alkalom. Tucker William James Anglia szülőltje megkezdte előadásait az angol nyelvből. Kedves, szeretetreméltó neje is megérkezett, szinte hajlandó órákat adni, akár az angol, akár a francia nyelvből. Ha csoportok alakulnak, azokat mesés olcsó áron hajlandó és derek pár tanítani. Felhívjuk a körülményre városunk lakosait, kivált a fiatal, mindkét nyelvi tanulókat, ne szalasszák el ez alkalomát. Hiszen korunkban a nyelvi tudása nélkülözhetetlen a pályák legnagyobb részén. A hány nyelvet bírsz, annyi embert érsz!

Felolvasó szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Nyilt-tér.)

Nyilatkozat.

Sokoldolu teendőim miatt csak most emelhetek szót a Debr. Ny. Értesítő 35 ik számában megjelent azon üjdonság ellen, melyben az iratott rólam, hogy én — midőn a biz. közgyűlés a nóm bérleti ügyét tárgyalta, — kimentem ugyan a teremből, de aztán „bőlcseben hallgatóságom kivételül.“ Megvagyok győződve, hogy ez állítást az írójá beigazolni nem tudja mert nem igaz. — A tárgyalás esetén tüstént elhagytam a termet és lementem a „Szepessy és Kerekes“ czeg üzlete elé s akkor tértem vissza, midőn éppen a szavazás történt. Így tehát a spiczkhez illő hallgatózásban semmi részem nem lehetett, mint hogy ilyes módon becsületes polgár embernek része nem islehet s midőn az „Ertesítő“ben valakim is rám fogja ezt, erkölcsi kötelességem az ellen nemcsak a társzótant tiltakozni, de azon valakinek állítását hazugságnak jelteni ki. Becsületes polgár ember jellemével az ilyesminek szóltan eltérése nem fér össze. Ohajtandó volna tudni a cikkírójának nevet, hogy tudjam én is, más is, a nagy közönség is, hogy ki az a ki nem által tisztességes polgárt spicchihez illő aljas dologgal valódni. Ugyaltalán tartottan szűkségnek becsületesem érdekében a fenti nyilatkozatot megtenni — a spicchihez való ténny elkövetésével engem vádoló, de igazt éppenséggel nem mondó üjdonság ellen.

Debreccen, 1884. szeptember hó 15-én.

Magyar Gábor.

Nyilatkozat.

A „Debreccen“-nek 176. számában közlött, Kániz József ur által kibocsátott nyilatkozatban foglalt „réalmázók“ szót visszautasítjuk s az általunk terjesztett hírt, valóságának mondjuk ki.

Kániz József ur városunkban ismert különködő egyen, gyermekek és kiskoru magaviselete annál is inkább sajnálandó, mivel őt a h-dorogi intelligencia nagy pártfogásban részesítette. Mi vele polemiaiban nem bocsátkozhatunk; tesszük pedig ezt azért, mert nincs a mivel azt tegyük.

Jóslójk, jobb lesz elhallgatni!

H.-Dorog, 1884. szeptember 8.

Kanyuk Leopold. Angyalos Tódor.

Egy

gazdasági gépész évi fizetéssel szerződöttk Ormós és társánál, kisvárad-utca, 2096. sz. a.

Egy

hivatal-szolga kerestetik a „Gresham“ vezérügynöksége részére, piac-utca, 2138. sz. a.

bőségesen kiöblítették, és azután 5%-os karboloidat avagy tisztított karbolsav öntetik az arnyékszék medencéjére 200—100 grammnyi mennyiségben.

2. Öblítettlen csatornáknál, melyeknek rozsa a lefolyásuk, 5%-os karboloid avagy tisztított karbolsav öntendő a csatornába, annyit, hogy a csatorna rothadó büzzel ne bírjon.

3. Hasonló módon fertőtlenítendő a gödörrel bíró arnyékszék. Karbolsav hiányában a fertőtlenítésre vasgálic is használható, melyből mintegy 50 gramm számítandó egy emberre és egy napra.

A gálicz előbb 20-szoros mennyiségű vízben feloldatik.

Fertőtlenítés céljából a magán vagyonon, kivált szegényeknek tulajdonán ettett kárt a hatóság megtéríti.

Hatvani István, a híres tudákos debreceni professor életéből.

(Régi jegyzetek után közli: Erdélyi István.)

Mottó: „Baldogok azok, a kik nem látnak és mégis hisznek.“

(Folytatás.)

Nr. 5. Egy épen oly együgyű, mint gazdag ember ment egykor a professor urhoz, így szólva:

— Tudós Professor ur! Egy igen nagy bajom végett alkalmatlankodom, s ha meghallgat, — bár annak oka én nem vagyok — a mi csak tőlem telik, szívesen szolgálni fogok vele.

— No hát mi a baja kigyelmednek? kérde a tudákos.

— Csak az, hogy a feleségem ma egy hete meghalt. — — — — —

— No barátom, azt már fel nem támaszthatom.

— Nem is kellene azt világit se professor uram, ugysis eleget gyötört életében, legalább most már holtá után hagyja nekem békét. Hanem hát egyen az a baj, hogy most se hagy. — Hogy hogy? — kérde a tudákos.

— Hát csak úgy, hogy a lelke feljár. Az elmúlt éjszaka is az egész udvart felzavarta s már az egész város tudja, ugy szegyenlem ezen esetet.

— Hát aztán mit akar most már kigyelmed?

— Tiszteletes professor uramat kérem szépen, mivel tudom, hogy a lelkének tud parancsolni, itt van 200 darab keresztes tallér a számára, — igaz ugyan, hogy makacs egy lélek az én megboldogult feleségem, s lesz elég baja vele a professor urnak, — de ha eltulja házamtól, bizony még ezen felül is megszolgálom.

— No jól van, a többi az én dolgom lesz, — mond a tudákos, — hanem hallja-e kigyelmed, erről többet nem szabad senkinek csak egy szót is szólni.

— Ertem uram, értem. Olyan néma leszek mint a lovam.

Közvetett az éjfel, midőn a mi tudákosunk egy fekete köpenyegét kifordítva magára véve, a czelegéd-utczai temetőbe ballagott a M.-né sírhalmát felkeresi és ott egy ördögös imádságot elmondva, v a v e s s z e j é v e l magakörül egy várat kerített s annak középebe leült, várva az éjfel elérkezését. — Az óra 12-öt ütött erre azonnal zugó nay szelvényz támadt. — A mi tudákosunk minden felé nézett, de nem vett észre semmi legkevesebbet.

Hát egyszer csak megjelenik előtte egy fertelmes állat, mely é őször hasonlított a sárkány kigyóhoz de azután olyan lett, mint egy lud-labas fekete kutya, végre pedig egy konyha full vaddisznó, látta, mint rőfögi körül a sirt, hogy fur annak oldalában egy lyukat, s mint hozza ki onnét agyarával a holttestet, hogy rázza meg azt nyakánál fogva, mint hullának annak csontjait egyszerre ki a földre s mint buvik annak bőrére s hogyan szalad egyenesen a városba, mint egy megtestesült kísértet. — Kevés időre a városban nagy zaj és láрма lett. — A mi tudákosunk összeszedte a csontokat, és arra ráült. — Hát egyszer csak jó vissza a kísértet, kibukik a maskarából, és keresi a csontokat a veres vaddisznó. Sok vizsgálódás után megpillantja a tudákost a csontokon ülni, nézi sokaig merően. Végre hozzá ballag, és a v á r a t megkerülvén, emberi hangon és nyelven kezd szólni a veres disznó.

— Ember! add ide a csontokat! — A csontok nálam nincsenek — felel a tudákos.

— Nyomorult halandó! — ordít a vaddisznó — töled nagyobb tiszteletet érdemelnek, a csontokat, melyeken ülsz, add ide!

— Engedj meg disznó uram, de nem illik az embertől ölszékét elkérni.

— Ezerszer pompásabb trónust adok azért neked.

— Soha se farszad azzal magadat, — mond a tulékos.

— Ne tréfálj velem — felel vissza a disznó — hatalmam nagy, bosszuállásom rettenetes, add ide a csontokat.

— Majd gondolkozom róla.

Minden percztetés igen drága nekem, egyszóval: akarod-e a csontokat visszaadni vagy nem?

— Ugy érzem magamban, mintha nem akarnám.

— Reszkesz tehát haragomtól! — Ekkor egy irtózatot visítást tesz a vaddisznó, minden ki- és ki nem gondolható állati hangok hallatszottak körül, majd tüzes bikák bömbölése hallatszott napnyugati felől, kik iszonyú dühösséggel szaladtak a várnak. Majd oroszlanok, tigrisek, hiénák, medvék és farkasok, — de csupa tüzből — rohannak a mi tudákosunkra,

de ő fel sem vette mindezeket, mert tudta, hogy a várba egyik se mér belépni. Látván azért a veres vaddisznó, hogy a mitudákosunk se szándékozik megjelenni: más eszközt vett elő. Egy rőfögésére eltűnt minden.

— Barátom te sokat tudsz — mond ekkor a tudákos professor.

— Az igaz, hogy én sokat tudok és tehetek, annál fogva reményelem, hogy átengeded nekem a csontokat, ha én neked megígérem, hogy egész tehetésemmel szolgálólatra leszek.

— Arra nem vagyok érdemes — mond a tudákos.

— Te merész halandó, ki bátor vagy truczczolni az egész pokollal, szólj, beszélj, mit kívánsz? . . .

— Jó éjszakát! — inte bal kezével a mi tudákosunk, — én már alhatnám, — s azzal lehajtá fejét karjára.

— Kérlek, ne szalaszd el a szerencsédet kérj vagy parancsolj bármit, az azonnal megleszen.

— No alkudjunk hát.

— Mit kérsz?

— Egy zsák kis pénz!

— Itt van parancsodra!

— Keressek nekem e közt egy aranyt!

— Az nincs, hiszen kis pénzt parancsoltál.

— No ha nincs, vidd el.

— Itt van ni! . . . A kis pénzék közül kivesz egy aranyt a veres vaddisznó.

— Így hát nem mind kis pénz van abba a zsákba? Ugy nekem nem kell!

— Ne tréfálj, kérlek add ide a csontokat!

— Várakozz!

— Az ördögök szerelmére kérlek, az én óram mindjárt kitélik, a csontokat — — —

Az óra egyet ütött a református kis toronyban; a föld megrendül és megnyílik, s a veres vaddisznó fájdalmas rőfögéssel és vitézsággal buvik a feneketlen mélységbe; — a mi tudákosunk pedig v a p á l c z á j a v a l egy kis gödört ásván a csontokat eltemeti, és ezután nem jött föl többé a rozsz lélek!

Helyi hírek.

* Az új tisztikar holnap kezdi meg működését. A beosztás tárgyában a városi tanács ma ülést tartott.

* A gyűlés. A Berettyó-szabályozási tervet ma napon a városban nagyteremben fontos ügyek elintézésé céljából gyűlést tartott.

* Tanári-székfoglaló. Tegnap d. e. 11 órakor a főiskolai imaterem lélekemelő ünnepély színhelye volt. Egy fiatal tanár tartotta székfoglaló beszédét. Az ünnepélyen a presbyterium tagjai, a tanári-kar s a főiskolai ifjuság vettek részt. A cantus éneklése után Révész Bálint püspök körülbelül a következő beszéddel nyitá meg az ünnepélyt: A tudomány fejlődése mindég több több követelményvel lép fel korunkban. Jogakadémiankat, a tanító képezdét a kiválalmak szerint felállítottuk. A teológiánkat — mint ez iskola legfőbb tanszakának — sem volt szabad hátra maradnia. 1878 ban két segéd-tanár Csiky és Csák működtek. 1880 ban elhatároztuk hogy 5-ik tanszék felállítását, azonban az anyagi helyzet ennek kivételét nem engedte meg. Csakis 1884. miután a debr. presbyterium, mely már annyiszor adá bizonyosságát főiskolánk iránti nagylelkűségének — a felállítandó tanszék költségeinek fedezéséhez hozzájárult, létesülhetett s megis választatot egyhangulag Bethlendi Endre ur, ki már 4 éven át, mint segéd-tanár működött. Van szerencsém őt, e kitűnő férfiut bemutatni s őt székfoglaló beszédének felolvasására felszólítani. Nagyt. Bethlendi Endre ur A z i s t e n e s I z r á l c i m ű — az ó-szövetségi hittan köréből vett művét olvassá fel, melynek rövid tartalma a bevezetés és a kiinduló pont megjelölése mellett a következő részekre oszlott fel: I. Mózes szemlélyének jellemzése. II. Mózes munkájának jellemzése. III. A Jahvé név magyarázata. IV. A tiz parancs magyarázata. V. Az előzőkből vont elvek és következmények. A jeles mű megírálása szak-ferniak köréhez tartoznék, mindazáltal a laicus közönséget is elragadta, ugy stílyének szép volta, mint beltartalma. A laicus is meggyőződhetett, hogy az ifju tanár büszkesége leund főiskolánknak. Beszéde végzetével a püspök ur beszélt az új tanárhoz, kifejtvén, hogy tehetőség volt alapja azon bizalomnak, mely őt e polczra emelte. Majd K a s s a y igazgató tanár beszélt az új tanárhoz: Az öröm közé — ugymond — most nem ve gyül fájdalom. E nap mivel új tanárok szaporodott s ily kitűnő férfi tölti be, teológiai faculta korszakot alkot. Majd a tanuló ifjusághoz fordult mondván iparkodjanak, mert a tanuló ifjuság munkásságától füg a tanár működésének sikere. Majd a cantus énekelte el a „Hymnust“. Ezzel a népünnepe ly d. u. 1 óra kor véget ért.

* Tűz. Tegnap este 8 órakor a torony-örök tüzet jeleztek a tűzoltók laktanyájába. — Az őrség meglehetősen zavarba jött a hirre, s a kapkodással több percet töltött az is áll körülben, hogy a jelzés későn történt. A tűz pacsirta-utca 225. sz. alatti ház 12 ól hosszú istállóját hamvasztotta, mely egészen leégett. Abból a körülményből, hogy agyanezen helyen tavaly is leégett az épület, azt lehet következtetni, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

* A múlt hétről. Városunkban a múlt héten született ref. vallású fiú 19, leány 13; kath. vallású fiú 2, leány 2, együtt 36. (A többi felekezettől még nincs beadva a jelentés.) A halalozás nagymérvű volt.

* A jogászegyletű egyület tisztviselőit szerdán délután fogja megválasztani. A választások igen érdekesek dacára, hogy a legfőbb hivatalra az egyik jelölt visszalepettel, csók Zs. Nagy Kálmán van kijelölve. Tiszta szívből

LENGYEL és JURINITS

KÉK CSILLAGHOZ.

Piac utca Biedermann haz, a volt Nagy Amália üzlethelyiségében. Ajánljuk az őszi időnyre egész újonnan felszerelt nőidivat, vászon, pipere, rövidáru, női és férfi

FEHÉRNEMŰ ÜZLETÜNKET

Ruha szövetekben.

110 centiméter széles. Méter ár. Színes és fekete ternók 52.—2,50. Egész gyapjú kelmék 90.—1,80. Flanel és chevioltak 75.—1,80. 60 centiméter széles. Sima és kockás cheviolt 32.—80. Sima és kockás szövetek 30.—50. Mosó barchetek 22.—60.

Selyem áruk.

65—70 centiméter. Méter ár. Fekete noblesse fail 1.50.—4.— merveleux 2.—4.50. és színes atlasz 80.—2.40. és sűrű 1.80.—3.— és brocat 1.50.—4.— színes préselt és sima selyem és pamut bársony.

Mindezek színes és fehér kötő pamutok, szalagok, fodrok, csipkék, virágok, tollak, mindennemű ruha díszek és bélesek nagy választékban.

LEGUJABBÁK.

LEGUJABBÁK.

A legolcsóbb és legtisztább eladása kávé, thea, déli borok, Coquac és rumnak Hamburgban.

Utánvét mellett portómentes frankó csomagolást ajánlok fel.

Kávé 5 kilótól felfelé.

Campinas és Domingó	legf. kil. 1.10.	finom 0.80.	középf. 0.85	kr.
Ceylon	" " 1.40.	" " 1.25.	" " 0.80	kr.
Java és Menado	" " 1.60.	" " 1.30.	" " 0.80	kr.
Gyöngy	" " 1.65.	" " 1.25.	" " 0.95	kr.
Arabiai Mocca	" " 1.70.	" " 1.35.	" " 1.10	kr.

Thea eredeti szekrényben 1 fonttól felfelé.

Gruss thea	legf. kil. 1.75.	finom 1.40.	középf. 0.65	kr.
Congó és Moning	" " 6.50.	" " 4.00.	" " 1.20	kr.
Souchong	" " 7.00.	" " 4.50.	" " 1.50	kr.
Pecco	" " 9.50.	" " 5.75.	" " 2.25	kr.
Ermakoff-M-lange orosz	" " 10.75.	" " " " "	" " " " "	kr.
Elb-Kaviár nagyszemű	" " 4.00.	" " 2.75.	" " 1.75	kr.
Astrachan (orosz)	" " 15.00.	" " 12.00.	" " 8.50	kr.

Az összes árak tisztaságáról gondoskodva van.

A borokról s a kiváló gyűjteményes tokairól, Cognac és Rumról külön árjegyzékünk van.

Osztriga és tengeri halak minden fajtája a legjutányosabb vásári árban Heller Joh. R. kereskedő, Hamburg. Grimm 12.

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak a „Pesti Hirlap“-ra:

Egész évre 14 ft — kr.
Félévre 7 " — " —
Negyedévre 3 " 50 —
Egy hónapra 1 " 20 —
Egyes szám helyben 4 kr.
Vilken 6 kr.

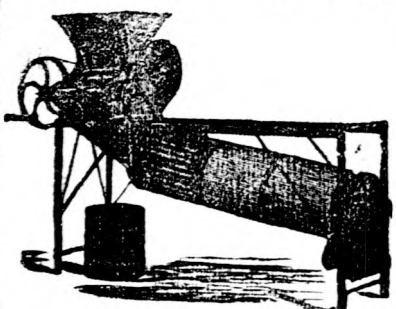
PESTI HIRLAP

Minden nap.

LEGOLCSÓBB, LEGJOBB, LEGELTERJEDTEBB MAGYAR POLITIKAI NAPILAP.

az ünnepek és vasárnapok, az ünnepnapokon is, 2-2 íven.

Mutatványszámok kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küldetnek.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon ki-tüntetett

Trieur-jeit

vágható szitákkal. Gabona tisztító-rostákat.

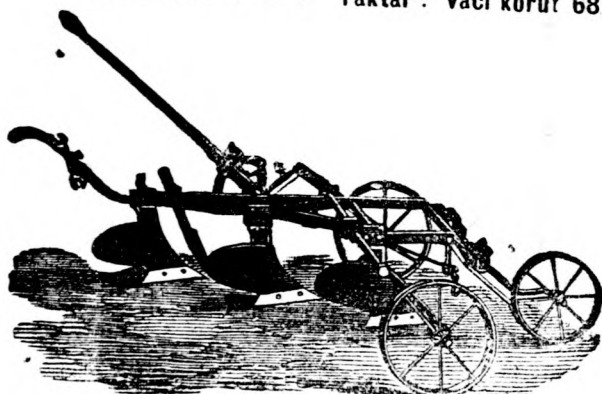
Tengeri morzsolókat

Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST gyár: külső váci ut. raktár: váci körut 68

szabadalmazott

hármaskéket

közönséges és acél-ekéket cséplőgép-lemez-szitákat

gőzcseplő és járgánycséplőköz.

járgány-cséplőgépeket

Továbbá e téren a legujabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 48 ft

Főraktár és ügynökség BAUER es TARSA uraknál Debreczenben.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Fontos a hirdető közönségre nézve

egy czélszerű és megbízható hirdető-katalógus. Az 1855-ben alapított „Haasenstein et Vogler Otto Maas“-féle hirdető intézet kiadásában (Bécs, Stadt, Wallischgasse Nr. 10, Ügynökségek: Prágában, Budapesten, Linzben) éppen most jelent meg egy új és dustartalmu képes hirdető-katalógus, mely már külső kiállításával is megfogja ragadni a hirdető közönség figyelmét. — A mű a könyvnyomdászatk és reklamnak valódi mesterműve; szingzagdag formában ábrázolja a czég jellegét: „Ertelmes hirdetés biztosítja az eredményt.“ Ezen hirdető-katalógus nevezett czég által ingyen és bérmentve küldetnek s zét.

KÁVÉ.

Legnagyobb árleszállítás mellett,

C. Goverts & C.

Hamburgban.

Szállítanak a következő elősorolt kávékat hallatlan olcsó ár mellett, bérmentesen utánvétellel:

- 5 kila Santos kiadás 2.90.
- 5 kila Jáva kávé igen erős 3.90.
- 5 kila Cuba kávé, kintinó 4.40.
- 5 kila Ceylon kávé legfin. nagysz. 5.—
- 5 kila Arab, Mokka tüzes 5.80.

Posztó maradvány

a legjobb minőségű és festésű méterenként 1 frt 30 krtól feljebb.

A rendelő fél pontos címének és foglalkozásának feladása mellett küld a

„Tuchfabriks - Niederlage“ „zum weissen Lamm“ in Brün.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschneck E. Golti N és Tamássy B. urak gyógyszerüzaráiban, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerüzaráiban és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Karoly, „örangyalhoz“ címzett gyógyszerüzarában Kremzierben, Morvaországban.

A LEGJOBB CZIGARETTA-PAPIR

LE HOUBLON

francia gyártmány.

Cawley és Henry-től Párizsban. Utánzásoktól mindenki óvatik.

A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap LE HOUBLON bélyeggel és mindenik boríték az allant álló védjegyvel és aláírással el van látva.

Előfizetési árak a „Pesti Hirlap“-ra: Egész évre 14 ft — kr. Félévre 7 " — " — Negyedévre 3 " 50 — Egy hónapra 1 " 20 —

Apponyi

Apponyi Berényben válogatott tudvalevő Jászberénybe szédet mondjon által megvárta ily körülménye míg a választás érzületüket ki-ponyi Albert in-tás által meg-lent választói k-a politikai hely-

Gr. Apponyi

szédben n-nagyvárad-mind Tiszá-kozataira beszédének leg-

A beszéd

Nem új dol-Ausztriához való csakis a közös v-zelni; de talán s-ben nem nyilatko-niszterelnök jelet-zöm ki feltétlenül-titést, de azt n-terelnök ur érve-demileg hamisak-nyek közt a mag-nagy politikai hi-latkozni.

A miniszter-uj, szabadadalm-külön vámerüle-mert az magyar-közlebb hozná delmesebb vetél-lasztó közönség,-nagy ipar a ké-agaiból kiszorítja-kes természetén-a viszonyt alig u-runk az osztr. n-mint érezne a-tudja mindenki, foglalkozott, ho-bizonyos ágainak-érv g-y-h i a n y, gyomor-gyengeség, rossz azu-gyehel-let, szelek, savany felbűf-gés, köhög, gyomorhur-gy-morogás, hurgyöképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főtájas (ha az a gyomor-ból ered), gyomorgöres székasorulás, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gillista-, lép- és máj, betegség, aranyeres bántal-mak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschneck E. Golti N és Tamássy B. urak gyógyszerüzaráiban, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerüzaráiban és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Karoly, „örangyalhoz“ címzett gyógyszerüzarában Kremzierben, Morvaországban.

A LEGJOBB CZIGARETTA-PAPIR

LE HOUBLON

francia gyártmány.

Cawley és Henry-től Párizsban. Utánzásoktól mindenki óvatik.

A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap LE HOUBLON bélyeggel és mindenik boríték az allant álló védjegyvel és aláírással el van látva.

